

til Landsretterne. Hvis det fortsættes, bliver der endnu mindre tilbage til Underdommerne. Endvidere lægger vi noget Arbejde fra Dommerne over til Politimestrene. Dommerne er, som sagt, mange Steder i Forvejen ikke overbebyrdede, hvad Politimestrene er. Derfor er jeg ikke enig med den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, der mente, at Lovforslaget ikke vilde medføre større Udgifter, men endog snarere nogle Besparelser. Det skulde glæde mig, om det maatte blive Tilfældet.

Ogsaa det andet Princip i vor Retspleje: Umiddelbarhedsprincippet er den højtærede Justitsminister Tilhænger af, men han har ikke kunnet gennemføre det absolut. Det har heller ingen af de tidligere Justitsministre kunnet gøre, nemlig paa Grund af de dermed forbundne store Udgifter. Justitsministeren søger da ved forskellige Regler at gaa videre med Umiddelbarhedsprincippet, som vi altsaa begge er Tilhængere af, for Eksempel ved at fastholde, at der skal være tre Landsretter; det er et Skridt i den Retning — jeg kommer senere til at tale om Søndre Landsret —, og jeg kan altsaa tilsige Justitsministeren vor Støtte ogsaa paa dette Punkt af Hensyn til Umiddelbarhedsprincippet og ogsaa af andre Grunde. Endvidere foreslaar Ministeren Adgangen udvidet til at sætte Retten udenfor de fastsatte Steder. Ogsaa det kan vi billige, hvis det kan ske uden synderlig Udgift. Det er altsaa det Forbehold, vi bestandig maa tage. Endvidere kan vi billige, at Vidneførsel efter Parternes Begæring kan finde Sted under Domsforhandling, saaledes at Vidnerne ikke behøver at føres for Underretten. Det vil absolut være heldigt og er en yderligere Udvidelse af Umiddelbarhedsprincippet. Det vil ogsaa fremskynde Sagerne, at man kan faa Vidnerne ført direkte for de Dommere, der skal dømme i Sagerne. Ministeren har fraveget Regelen om, at kun tidligere førte Vidner kan føres igen for Landsretten, saaledes at ogsaa Folk, der ikke har været ført for Underretten, alligevel kan føres for Landsretten. Det finder jeg ogsaa er heldigt. Endvidere kan jeg tiltræde Ministerens Forslag om, at Parterne kan indkaldes til Møde for Retten. Det er ganske vist, som man har sagt, i Strid med den konsekvente Gennemførelse af den saakaldte Forhandlingsmaksime. Men: jeg er enig med Ministeren i, at det vil være godt, at vi faar Parterne i civile Sager til at afgive Forklaring. Mange Sager vil derved hurtigere

kunne afgøres. Parterne er nemlig bedst inde i Sagen, medens Sagførerne ikke er inde i Sagen, men kun har deres Oplysninger fra vedkommende Part. Kommer der noget frem, han ikke er inde i, maa han benægte, medens man, naar Parterne er til Stede, hurtigere kan faa oplyst, hvorledes det hænger sammen. Ministeren foreslaar dog to Begrænsninger: at det kun skal være ved Underretten og paa den første Retsdag. Det kan være, at det er praktisk, jeg kunde i og for sig godt i Overensstemmelse med en Afhandling fra Universitetet tænke mig, at vi kunde gaa noget videre.

Offentlighedsprincippet er Ministeren og jeg ogsaa begge Tilhængere af. Vi maa imidlertid ikke overse, at der er kommet en vis Bevægelse imod Offentlighedsprincippet, fordi Regelen om Offentlighed ikke, som man havde ventet, er blevet til den anklagedes Fordel, men tværtimod snarere, saaledes som store Dele af Pressen har behandlet de forskellige Sager, har ført til, at den anklagede allerede paa et meget tidligt Tidspunkt næsten er blevet kendt skyldig; naar saa Sagen kom for, og det maaske endte med, at den bortfaldt, saa vilde den efter de gamle Regler være døet hen af sig selv, men som Forholdene nu ligger, er den paagældende næsten dømt paa Forhaand. Af den Grund er der kommet en vis Reaktion imod den udstrakte Offentliggørelse, og det er derfor ganske naturligt, at man fra forskellige Sider drøfter en Ændring af disse Regler, saaledes at der ikke bliver en saa absolut Adgang til Offentlighed som den, der for Øjeblikket gælder. Ministeren har fastholdt den i Øjeblikket gældende Regel om Forhandlinger for lukkede Døre, men Spørgsmaalet er jo, om man skulde gaa til en Begrænsning af Offentlighedsprincippet herudover. Jeg tror, det er rigtigt, som Ministeren foreslaar, ikke at gaa et Skridt videre i den Retning, medmindre man er sikker paa ikke at komme alt for stærkt i Strid med Offentlighedsprincippet. Ministeren siger selv, at det Forslag, han har fremsat, kan vi drøfte rent sagligt og se, om vi kan faa noget ud deraf. Jeg er enig med Ministeren i, at hvis man kan faa nogen Begrænsning indført i de gældende Regler uden derfor at forlade Offentlighedsprincippet, hvorfor skulde vi saa ikke forsøge det? Andre Steder, f. Eks. i England, har man forsøgt at klare sig ved at sige, at Aviserne maa nok offentliggøre de paagældende Forhandlinger, men de maa ikke kommentere dem; endvidere ved Regelen